

หนังสือการ์ตูนชุด “เรียนรู้สาธยาย”

ตอน

อัคคีภัย

มูลเหตุการเกิดอัคคีภัยที่สำคัญ คือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ที่ประมาท ขาดความระมัดระวัง การละเลยไม่ใส่ใจ ต่อมาตรการการควบคุมความปลอดภัย โดยเฉพาะในอาคารขนาดใหญ่ อาคารสูง ย่านการค้าต่างๆ ซึ่งการเกิดอัคคีภัยแต่ละครั้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม นับเป็นมูลค่ามหาศาล

อัคคีภัย หมายถึง ภัยที่เกิดจากเพลิงไหม้ เป็นไฟที่ขาดการควบคุม ทำให้เกิดการติดต่อลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงหนุนเนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมามาก ความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิต อันเนื่องมาจากความร้อน แสงระเบิด คิว้นพิษ และเกิดปัญหาจากน้ำที่ใช้ในการดับเพลิง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตุลาคม 2552

ณ เฮือนวันหนึ่ง

21 บาท
22 บาท
23 บาท

อ้าว ป๋อง
ทำอะไรนะลูก

วันนี้
ไม่ทานขนม
ที่แม่เตรียมไว้หรอก
แปลกนะไม่ป่น
หิว...เลย

ผมกำลัง
นับเงินที่เหลือ
กระปุกไว้ จะเอาไป
บริจาคช่วยนายอุสา
เพื่อนที่โรงเรียน
นะครับ

แล้วเพื่อนป๋อง
เขาเป็นอะไรลูก

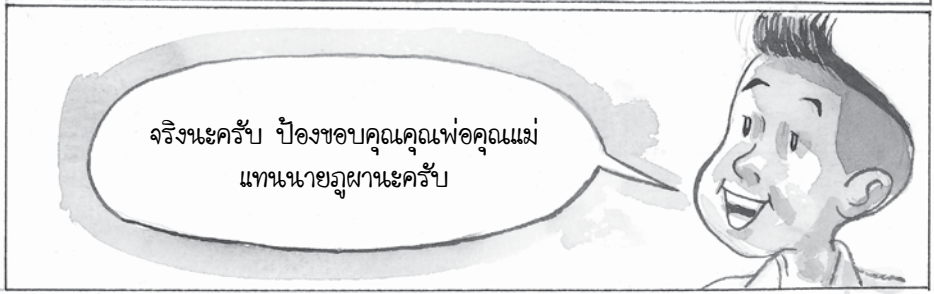

ดีมากลูก เราต้อง
มีน้ำใจกับผู้อื่น โดยเฉพาะกับ
คนที่แยกจากรุ่น เราเองดีกว่า
เดี๋ยวพ่อจะฝากเงินป๋อง
ไปช่วยสมทบทุน
ด้วยดีไหม

วันนี้คุณครูบอกว่า
บ้านของนายภูผาไฟไหม้ครับพ่อ
เขาอาจจะต้องหยุดเรียน
สองอาทิตย์แน่ะ
ผมและเพื่อนๆ จึงตกลงกันว่า
เราจะรวบรวมเงินกัน
เพื่อเอาไปช่วยเพื่อนนะครับ

แม่อีกจะดูเสื้อผ้าที่เราไม่ใช้แล้ว
ฝากไปให้เพื่อนลูกด้วยนะ

จริงนะครับ ป๋องขอบคุณคุณพ่อคุณแม่
แทนนายภูผานะครับ

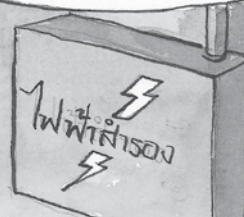

ถูกต้องแล้วลูก ดังนั้น การระงับอัคคีภัย
จึงต้องจัดการกับ 3 องค์ประกอบดังกล่าว แต่ที่สำคัญที่สุด
การติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัย เป็นเรื่องจำเป็น
สำหรับอาคารและบ้านพักอาศัย และการป้องกันอัคคีภัย
ภายในอาคารต้องทำดังนี้

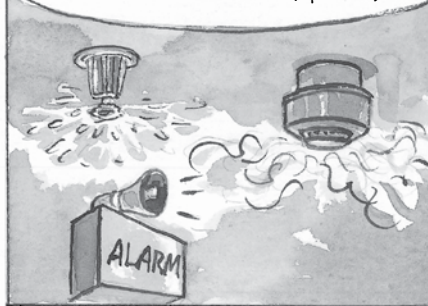
ติดตั้งแบบแปลนแผนผังในตัวอาคารหรือ
สถานประกอบการในแต่ละชั้น โดยจะต้อง
ระบุตำแหน่งของทุกห้อง เส้นทางหนีไฟ
หัวฉีดน้ำดับเพลิง อุปกรณ์ดับเพลิง บันไดหนีไฟ
อย่างชัดเจน

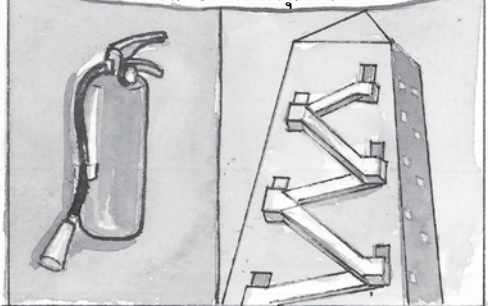
ติดตั้งระบบจ่ายไฟฟ้าสำรองและต้องแยกเป็นอิสระ
จากระบบอื่นๆ เพราะเมื่อเกิดเพลิงไหม้ ไฟฟ้าสำรอง
จะส่งไฟฟ้าไปยังระบบต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการดับเพลิง
เช่น ระบบแสงสว่าง เครื่องสูบน้ำดับเพลิง

ติดตั้งระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น ประกอบด้วย
อุปกรณ์ตรวจจับความร้อนหรือควันไฟที่ผิดปกติ
(Heat detector) สัญญาณเตือน (Alarm)
และระบบดับเพลิงอัตโนมัติ (Sprinkle)

ติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงและบันไดหนีไฟจากชั้นสูงสุด
ลงสู่พื้นดินอย่างน้อย 2 ทาง และอยู่ในตำแหน่ง
ที่หาได้ง่ายและไม่มีสิ่งกีดขวาง และต้องมีแสงสว่าง
จากระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน

โอ้โฮ
แล้วอย่างนี้
บ้านเราจำเป็น
ต้องติดตั้งอุปกรณ์
ขนาดใหญ่
อย่างนั้น
เลยหรือ
จ๊ะพ่อ

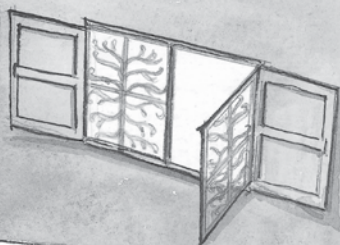
ไม่จ๊ะแม่ อุปกรณ์ขนาดใหญ่แบบนั้น
สำหรับคนที่อยู่อาคารสูงและขนาดใหญ่
สำหรับบ้านพักอาศัย เราควรติดตั้ง
อุปกรณ์ตรวจสอบจับควันอัตโนมัติ
บริเวณภายในบ้าน และจัดเตรียม
ถังดับเพลิงมือถือชนิดที่สามารถ
ใช้ได้สะดวก นอกจากนี้การจัด
สภาพแวดล้อมในบ้านให้เหมาะสม
ก็สามารถช่วยป้องกันอัคคีภัยได้นะแม่

ยัง
กันละจะพอ
การจัดสภาพ
แวดล้อมในบ้าน
ให้เหมาะสมเนี่ย

ก็หมั่นตรวจสอบสภาพบริเวณ
ภายในบ้านที่มีความเสี่ยงต่อ
การเกิดอัคคีภัย ได้แก่ ห้องครัว
ห้องบูชาพระ ห้องเก็บของ
 เป็นต้น

บ้านที่มีหน้าต่าง
ที่ติดตั้งเหล็กดัด
ต้องมีช่องที่เปิดได้อย่างน้อย
1 บานทุกห้อง

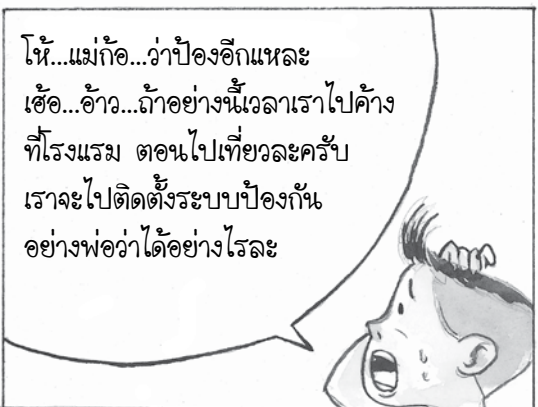
อย่าเก็บวัสดุไวไฟ น้ำมันแก๊ด
ทินเนอร์ ไวในบ้าน
เป็นจำนวนมาก

บ้านไหนที่มีเด็กเล็ก
ก็ต้องเก็บไม้ขีดไฟ
ไฟแช็กไว้ในที่มิดชิด
ระวังเด็กๆ นำไปเล่น

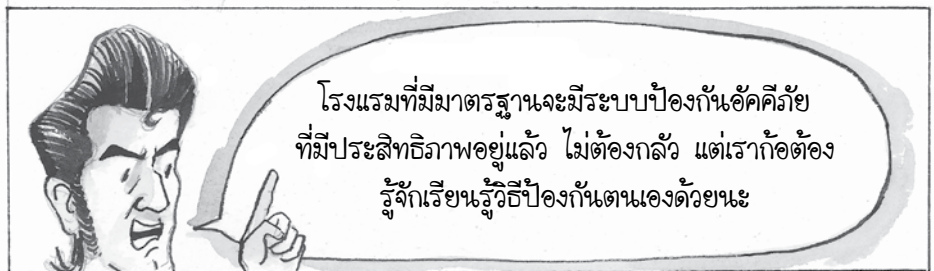

แม่ก็เก็บไว้มิดชิด
อย่างดีหลังจาก
ใช้เสร็จทุกครั้ง
เพราะกลัว
ความชื้นเข้าปิ่น
เหลือเกิน!!

โห...แม่ก็...ว่าปิ่นอีกแหละ
เฮ้อ...อ้าว...ถ้าอย่างนั้นเวลาเราไปค้าง
ที่โรงแรม ตอนไปเที่ยวละครับ
เราจะไปติดตั้งระบบป้องกัน
อย่างพอว่าได้อย่างไรละ

โรงแรมที่มีมาตรฐานจะมีระบบป้องกันอัคคีภัย
ที่มีประสิทธิภาพอยู่แล้ว ไม่ต้องกลัว แต่เราก็คงต้อง
รู้จักเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองด้วยนะ

ก่อนเข้าพักอาคาร ควรศึกษา
เรื่องตำแหน่งบันไดหนีไฟ เส้นทางหนีไฟ ทางออก
จากตัวอาคาร ระบบการทำงานของอุปกรณ์ป้องกัน
และระงับอัคคีภัย รวมทั้งศึกษาคำแนะนำเกี่ยวกับ
ความปลอดภัยจากเพลิงไหม้ และการหนีไฟอย่างละเอียด

ขณะอยู่ในอาคาร ควรหา
ทางออกฉุกเฉิน 1-2 ทางที่ใกล้ห้องพัก
ตรวจสอบดูว่าทางออกฉุกเฉินไม่ปิดล็อกหรือ
มีสิ่งกีดขวาง และสามารถใช้เป็นเส้นทางออก
จากภายในอาคารได้อย่างปลอดภัย

ก่อนเข้านอน ควรวางกุญแจห้องพัก ไฟฉายฉุกเฉิน
และหมวกกันป้องกันไอควันและควันพิษ (ถ้ามี)
ไว้ใกล้กับเตียงนอน ถ้าเกิดเพลิงไหม้จะได้นำกุญแจ
และเครื่องช่วยในการหนีไฟดังกล่าวไปได้ทันที
อย่ามัวเสียเวลากับการเก็บสิ่งของ และ
ต้องเรียนรู้และฝึกซ้อมการเดิน
ภายในความมืด

ถึง กอง

เอ๊ะ! นั่นใครมาคะ
พ่อ

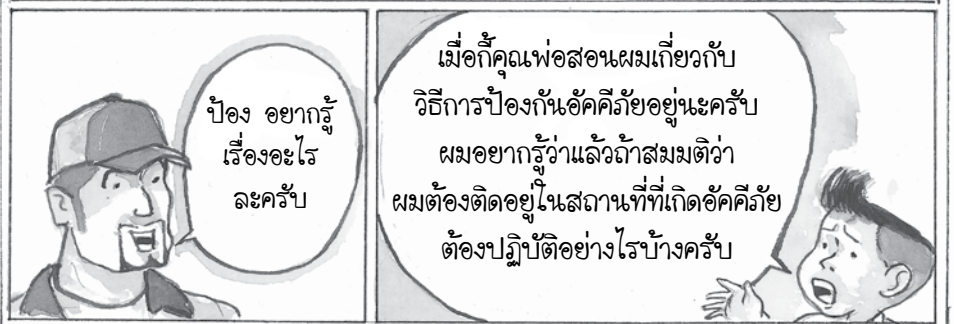
อ้อ พี่ณรงค์เดช เพื่อนพ่อ
ที่เป็นเจ้าหน้าที่ดับเพลิง
มานะจ๊ะ แกล้งมาเอาข้อมูล
โครงการที่พ่อเพิ่งทำเสร็จ
นะจ๊ะ เห็นว่าแกล้งต้องไป
บรรยายในงานสัมมนา
ที่โรงแรมเขาใหญ่นะ

ใช่เลยลูก ถ้าป๋องสงสัยอะไร
ก็ถามอาเขาได้นะ

งั้นคุณอา
ก็ควรรู้เรื่องเกี่ยวกับอัคคีภัย
มากสิครับ

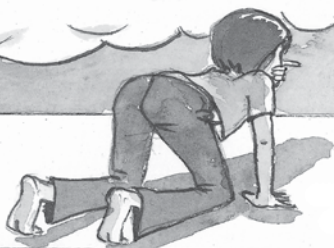

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ อย่าตื่นตระหนก
หรือตกใจเกินกว่าเหตุ แต่เราต้องตั้งสติให้ดี
และปฏิบัติตัวดังนี้

ถ้าติดอยู่ในห้องที่เต็มไปด้วยควันไฟ จงหมอบตัวลงระนาบกับพื้น
และรีบคลานไปที่หน้าต่างหรือประตูเพื่อตะโกนขอความช่วยเหลือ
และหายใจเอาอากาศบริสุทธิ์

ใช้มือคลำ
ประตูทุกบาน
ถ้าบานใดร้อนอย่าเปิด
ถ้าเย็นจึงเปิดออกช้าๆ
ยืนห่างหลัง
ให้แน่ใจก่อน
อย่าเพิ่งรีบ
เปิดออกไป
ถ้ามีไอร้อนปะทะ
จงปิดประตูทันที

ถ้าไม่มั่นใจ อย่าพยายามดับไฟ
ด้วยผ้าห่ม น้ำ หรือทราย
ควรหนีให้รอดปลอดภัยไว้ก่อน

ใช้บันไดหนีไฟ อย่าใช้ลิฟต์ เพราะเมื่อเกิดเพลิงไหม้ ไฟฟ้าจะขัดข้อง อาจติดอยู่ในลิฟต์ เมื่อออกจากห้องได้จงปิดประตูทันทีเพื่อขังไฟและป้องกันควันมิให้กระจาย

เมื่อพบเห็นคนจำนวนมากหนีไฟไปในทางเดียวกัน ให้พยายามหาทางออกอื่น เพราะผู้ประสบภัยหลายคนเสียชีวิตเพราะถูกเหยียบในฝูงชน และเมื่อออกมาได้อย่ากลับเข้าไปอีกเด็ดขาด

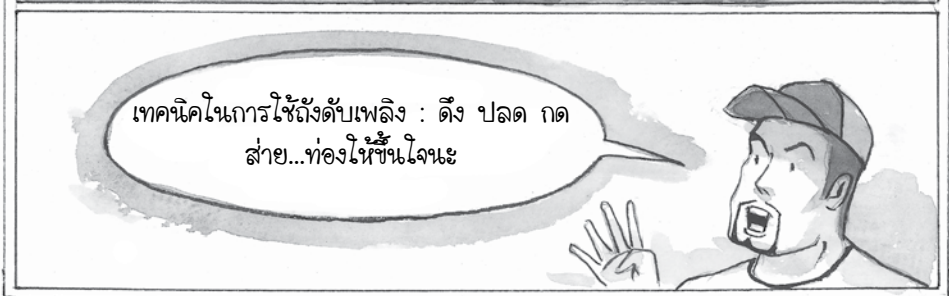
หากติดอยู่ในห้องที่ไฟไหม้อยู่ด้านนอก ให้ปิดประตูทุกบานและอุดช่องประตูด้วยผ้าชุบน้ำเพื่อป้องกันควันไฟเข้ามาในห้อง และรีบหาทางขอความช่วยเหลือให้เร็วที่สุด

เมื่อพบเห็นเพลิงไหม้โปรดโทร. แจ้ง 199 สายด่วนนิรภัย 1784 หรือสถานดับเพลิงในพื้นที่นั้นๆ

1784
แจ้งเหตุ
เพลิงไหม้
ครับ

ดึง
ทำการดึงสายฉีด
จากที่เก็บ

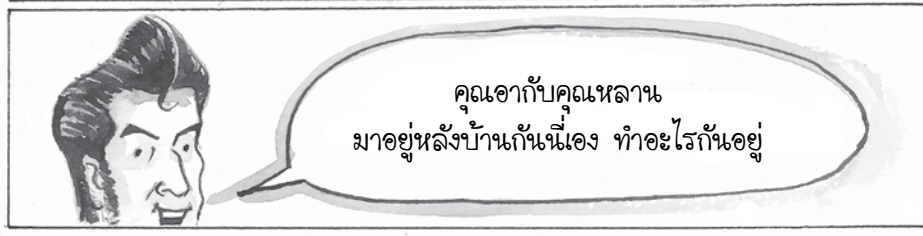

ปลด
มือหนึ่งจับที่ถัง อีกมือหนึ่งทำการดึงสลัก
เพื่อปลดล็อกควาล์วที่หัวถัง

กด
มือหนึ่งทำการกดก้านฉีดหรือปั๊มก้าน
ทั้งสองซึ่งเข้าหากัน เพื่อทำการฉีดสาร
ออกมา ส่วนอีกมือหนึ่งจับหัวสายฉีด

“เพื่อลดอัตราการเกิดอหิวาต์
และลดผลกระทบ ประชาชนและบุคลากร
ทุกภาคส่วน ควรมีความรู้และความตระหนัก
สามารถเตรียมการป้องกันอหิวาต์ให้สามารถ
เผชิญและรับมือต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน
ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที รวดเร็วได้
อย่างมีประสิทธิภาพ”

ที่ปรึกษา : สุภัทรา พูลสวัสดิ์
เชิดศักดิ์ กังวล
ภาพ : คมกฤช จิธรแก้ว
บท : ทิษฐา ธิติธรรม
พจนานุกรม

ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกซ์เมื่อเกิดภัย
ฟื้นฟูและกู้ภัย คือหัวใจ กรม ปภ.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

DEPARTMENT OF DISASTER PREVENTION AND MITIGATION

ฝ่ายผลิตสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งพิมพ์ กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

โทรศัพท์ 0-2243-2200, 0-2637-3459

WWW.DISASTER.GO.TH